

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 133.634 van 7 juli 2004

A. 58.475/VI-14.324

In zake:

- 1. SILAY** Sadettin,
- 2. YARALI** Kamile,
- 3. SILAY** Abdullah,

die woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Joseph REDKO, advocaat,
rue du Parc 10
7100 La Louvière,

tegen:

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
Minister van Volksgezondheid,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Marc UYTENDAELE en
Mr. Anne FEYT, advocaten,
Kapitein Crespelstraat 2-4
1050 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 14 juni 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij Sadettin SILAY en zijn echtgenote Kamile YARALI, "optredend in eigen naam en qualitate qua als wettelijk beheerders van hun zoon Abdullah SILAY", die "op basis van artikel 11 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vorderen dat de Raad de Belgische Staat (...) veroordeelt tot het betalen van 14.000.000 frank, te verhogen met de compensatoire interesten vanaf 23 januari 1981 en met de gerechtelijke renten vanaf de dag waarop de vordering is ingesteld";

Gelet op arrest nr. 60.362 van 21 juni 1996, waarbij aan de verzoekers een bedrag van 2.500.000 frank wordt toegekend bij wijze van

provisionele schadevergoeding, en waarbij Dr. BEAUTHIER uit Ransart aangewezen wordt als deskundige;

Gelet op het arrest van 28 november 1997, waarbij het Hof van Cassatie de voorziening tegen arrest nr. 60.362 van 21 juni 1996 verwerpt;

Gezien "de akte van hervatting van het geding" d.d. 29 oktober 1998, waarbij Abdullah SILAY, toen achttien jaar, verklaart "het geding dat aanvankelijk door zijn wettelijke vertegenwoordigers in zijn naam is ingesteld, te hervatten of op zijn minst voort te zetten";

Gezien het deskundigenverslag, gedagtekend 21 januari 2000, dat door Dr. BEAUTHIER ingediend is;

Gezien de "conclusie" d.d. 28 november 2000, ingediend namens Sadettin SILAY, Kamile YARALI en Abdullah SILAY;

Gezien het verslag "artikel 13" d.d. 2 april 2003, ingediend door mevr. CARLIER, auditeur;

Gelet op de beschikking van 18 april 2003, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partij, ingediend op 25 juli 2003;

Gelet op de beschikking van 9 oktober 2003, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 5 november 2003;

Gehoord het verslag van de heer LEWALLE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Christophe REDKO, loco Mr. Joseph REDKO, advocaat, die voor de verzoekers verschijnt, en van Mr. Isabelle DUPONT, loco Mr. Marc UYTENDAELE en Mr. Anne FEYT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevr. CARLIER, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de feiten die dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep vermeld zijn in het genoemde arrest nr. 60.362 van 21 juni 1996; dat daarnaar teruggegrepen dient te worden;

Overwegende dat de Raad van State bij dat tussenarrest een provisionele schadevergoeding van 2.500.000 BF, dat wil zeggen 61.973,38 euro heeft toegekend, en een geneesheer-deskundige heeft aangewezen opdat de Raad met volle kennis van zaken de beoordelingsbevoegdheid kan uitoefenen die hem bij artikel 11 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, wordt toegekend;

Overwegende dat de geneesheer-deskundige belast is met de volgende taak:

- "1. de letsels en handicaps opgelopen door Abdullah SILAY beschrijven;
2. het percentage van arbeidsongeschiktheid en blijvende invaliditeit van betrokkene ramen;
3. de materiële en menselijke bijstand bepalen die diens toestand sedert 1981 vereist, op heden en in de toekomst";

Overwegende dat de deskundige in het deskundigenverslag dat hij op 21 januari 2000 heeft ingediend op de griffie van de Raad van State, de volgende balans heeft opgemaakt van de gevolgen van de letsels en handicaps waaraan Abdullah SILAY lijdt:

- "
- het linkerbeen is 1.5 cm korter;
 - spitsvoet (linkervoet);
 - klapvoet (linkervoet);
 - onmogelijkheid om lang op één been te blijven staan;
 - aanzienlijke spieratrofie aan het linkerbeen;
 - nagenoeg niet-reduceerbaar flexum van 15° van de linkerknie;
 - reduceerbaar equinisme van de enkel van 105° - spontane spitsvoet;
 - lichte stramheid van de linkervoorvoet;
 - gebrekkige groei van de laatste twee tenen links."

hij is van oordeel dat de toestand gestabiliseerd is op 27 mei 1999 en dat op die datum een blijvend gedeeltelijk anatomisch-functioneel gebrek blijft bestaan (dat een handicap genoemd kan worden, "BGI" of "invaliditeit") van 50% (vijftig percent), waarbij deze aandoening de arbeidsgeschiktheid van het slachtoffer in totaal met 40% (veertig percent) vermindert; dat dezelfde deskundige evenwel preciseert dat die toestand van ongeschiktheid bijzonder moeilijk gemotiveerd kan worden, doordat de betrokkene enkel studies zal aanvatten gericht op intellectuele activiteiten (rechtsstudie), en het advies uitbrengt dat het zin heeft die ongeschiktheid na een periode van tien jaar te herzien; dat de deskundige, wat de materiële en menselijke bijstand betreft die betrokkene sedert 1981 nodig heeft gehad, thans nodig heeft en in de toekomst nodig zal hebben, meent dat het absoluut nodig is dat hij hielkussens draagt en hij ieder jaar nieuwe orthopedische schoenen krijgt, maar hulp van een derde niet vereist acht;

Overwegende dat de deskundige het in hetzelfde verslag dienstig acht de Raad van State te informeren over de vermogensschade en niet-vermogensschade die Abdullah SILAY heeft geleden:

" 7.1. TIJDELIJKE EVALUATIE

Wij zijn van oordeel dat het kind een tijdelijke volledige ongeschiktheid heeft opgelopen van 18.02.1981 tot 31.05.1981.

Voorts heeft het van 01.06.1981 tot 13.10.1993 een validiteitsverlies van 80% geleden.

Wat diezelfde periode van 01.06.1981 tot 13.10.1993 betreft, zijn wij van oordeel dat het te kampen heeft met een tijdelijke gedeeltelijke ongeschiktheid van 40% , waarbij deze ongeschiktheid beschouwd moet worden als de gevolgen op het vlak van school, sport en spel.

Daarna is het kind van 14.10.1993 tot 31.12.1993 (heelkundige ingreep van 15.10.1993) tijdelijk volledig ongeschikt.

Na die heelkundige ingreep is het van 01.01.1994 tot 31.08.1994 ook nog voor 80% tijdelijk gedeeltelijk ongeschikt.

Als gevolg van een nieuwe heelkundige ingreep die plaatsvindt op 02.09.1994, is het van 01.09.1994 tot 31.12.1994 volledig ongeschikt..

Wat de tijd na die periode betreft, mogen we ervan uitgaan dat zijn toestand vanaf 01.01.1995 op het vlak van school, sport en spel een ongeschiktheid van 40% is.

Wij menen echter dat we die lange periode van invaliditeit als volgt moeten opsplitsen:

- tijdelijke gedeeltelijke invaliditeit van 80% van 01.01.95 tot 21.01.96

- tijdelijke gedeeltelijke invaliditeit van 70% van 22.01.96 tot 03.12.98
- tijdelijke gedeeltelijke invaliditeit van 60% van 04.12.98 tot 26.05.99

7.2. NADEEL DOOR PIJN

Wij zijn van oordeel dat het nadeel door pijn als volgt is:

- groot (5/7) gedurende drie maanden;
- middelgroot (4/7) ook gedurende drie maanden;
- matig (3/7) gedurende een jaar.

7.3 ESTHETISCH NADEEL

Wij zijn van oordeel dat er een middelgroot esthetisch nadeel is (4/7).

7.4 VERLIES VAN EEN SCHOOLJAAR

Het is aannemelijk dat het kind een schooljaar verloren heeft.

We hebben daarvan evenwel geen tastbaar bewijs.

We baseren ons op het feit dat het kind thans bijna 19 jaar is, terwijl de middelbare studie logischerwijze op de leeftijd van 18 jaar voltooid kan worden.";

Overwegende dat de verzoekers Sadettin SILAY en Kamile YARALI in het voorafgaande verzoekschrift dat op 7 maart 1994 naar de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin is gestuurd, voor elk van hen 1.000.000 BF morele schadevergoeding hebben geëist, en 12.000.000 BF voor hun destijds nog minderjarige zoon Abdullah, te vermeerderen met de compensatoire interesten tegen een tarief van 8% per jaar, te rekenen vanaf 23 januari 1981, de datum waarop de eerste dosis van het poliovaccin is genomen, tot 23 januari 1994; dat dezelfde verzoekers in het verzoekschrift tot vergoeding van uitzonderlijke schade, op 14 juni 1994 gericht aan de Raad van State, in hun verschillende hoedanigheden gevraagd hebben dat de verwerende partij veroordeeld zou worden tot het aan hen betalen van "een schadevergoeding van 14.000.000 BF, te vermeerderen met de compensatoire interesten vanaf 23 januari 1981, alsook met de gerechtelijke renten vanaf het instellen van de vordering, en dit totdat het bedrag volledig is betaald"; dat de oorspronkelijke verzoekers en Abdullah SILAY, "die het rechtsgeding voortzet dat oorspronkelijk is opgestart door zijn ouders", in een "conclusie" die genomen is op basis van het deskundigenverslag en die de Raad van State op 6 december 2000 ontvangen heeft, een overzicht hebben gegeven luidens hetwelk de schade geleden door Abdullah SILAY, opgesplitst in kosten, schade die voortvloeit uit tijdelijke ongeschiktheid, verlies van een leerjaar, schade die voortvloeit uit blijvende ongeschiktheid, esthetische schade en derving van levensvreugde, geraamd wordt op 11.902.530 BF, en de schade geleden door zijn

ouders, opgesplitst in morele schade en reiskosten, geraamd wordt op 2.075.000 BF; dat ze daarin aanvoeren dat de interesten op de kosten, de schade te wijten aan de tijdelijke ongeschiktheid, de derving van levensvreugde en de schade geleden door zijn ouders, berekend moeten worden vanaf een datum die het midden houdt tussen 18 februari 1981 en 26 mei 1999, dat wil zeggen vanaf 1 januari 1990, terwijl de interesten op de blijvende ongeschiktheid en het esthetische nadeel toegepast moeten worden vanaf 27 mei 1999, de datum van consolidatie; dat ze bijgevolg vorderen dat de Belgische Staat veroordeeld wordt "tot het storten van een bedrag van 11.902.530 BF aan de heer Abdullah SILAY, naast de interesten op het bedrag van 6.502.530 BF te rekenen vanaf 1 januari 1990 en op het bedrag van 5.400.000 BF te rekenen vanaf 27 mei 1990", en "tot het storten van het bedrag van 2.075.000 BF aan de heer Sadettin SILAY en mevrouw Kamile YARALI, naast de interesten te rekenen vanaf 1 januari 1990", en vorderen dat hun akte wordt verleend van het voorbehoud dat door de gerechtelijk deskundige wordt gemaakt voor de toekomst;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie, ingediend op 25 juli 2003, verklaart dat ze verwijst naar de gezamenlijke opmerkingen gemaakt in haar eerdere processtukken; dat ze in haar memorie van antwoord, ingediend op 7 oktober 1994, en meer nog in haar laatste memorie, ingediend op 8 december 1995, wat het vaststellen van het bedrag van de schadevergoeding betreft, inzonderheid heeft aangevoerd dat de billijkheid waarop de onderhavige beslissing moet steunen, er niet in bestaat integraal een schade te vergoeden, maar een evenwicht te herstellen tussen tegenstrijdige belangen: enerzijds het belang dat een slachtoffer heeft bij de vergoeding van de schade die het heeft geleden, en anderzijds het belang dat de overheid erbij heeft niet de financiële gevolgen te hoeven dragen van een systeem van verplichte vaccinatie, dat op zich niet verkeerd is; dat volgens haar "de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten, die de grondslag vormt van het onderhavige geschil, niet verbiedt dat sommige burgers meer dan andere bepaalde ongemakken ondervinden door beslissingen van de overheid, maar die wanverhouding niet buitensporig mag zijn", zodat "de billijkheid noodzakelijkerwijze leidt tot een lagere schadevergoeding dan de integrale vergoeding van een nadeel veroorzaakt door een verkeerd gedrag"; dat ze voorts stelt dat de Raad van State, die naar redelijkheid uitspraak doet, beslist op basis van de bijzondere gegevens van iedere zaak en rekening moet houden met het algemeen belang op budgettair vlak; dat ze onderstreept dat het socialezekerheidsstelsel ingevoerd door de Belgische Staat reeds de mogelijkheid biedt de verzoekers te vergoeden voor de schade die ze lijden, dat deze meer in het bijzonder sedert 1982

gezinsbijslag krijgen die verhoogd is met 11.700 BF per maand, dat Abdullah SILAY bovendien, wegens zijn handicap, inkomensvervangende tegemoetkomingen en integratietegemoetkomingen zal krijgen, die bedoeld zijn om de vermindering van het verdienvermogen en de problemen inzake integratie in het maatschappelijk leven te compenseren, en waarvan het bedrag, berekend tot de leeftijd van 65 jaar, op minimaal 8.533.316 BF en maximaal 25.704.536 BF kan worden geraamd; dat ze oordeelt dat "de schending van de gelijkheid van burgers voor de openbare lasten, hetgeen rechtvaardigt dat hun door de Raad van State een vergoeding wegens een uitzonderlijk nadeel wordt toegekend, in casu aanzienlijk verzacht wordt door het socialezekerheidsstelsel, dat erop gericht is de last van de risico's van het maatschappelijk leven door iedereen op billijke wijze te laten dragen"; dat ze voorts nog aanvoert dat de budgettaire problemen van de Staat stellig een gegeven zijn waarmee de Raad van State rekening moet houden wanneer hij naar billijkheid het bedrag van een schadevergoeding vaststelt, aangezien die problemen onder het algemeen belang vallen; dat ze besluit dat de materiële schade geleden door Abdullah SILAY vergoed zal worden door het socialezekerheidsstelsel, en dat een bedrag van 500.000 BF zijn morele nadeel, het enige nadeel dat uiteindelijk in aanmerking moet worden genomen, naar billijkheid zal vergoeden; dat ze ten slotte onderstreept dat de verzoekers ervoor verantwoordelijk zijn dat hun vordering tot schadevergoeding niet eerder bij de Raad van State is ingesteld, zodat ze naar haar oordeel niet gerechtigd zijn interesten te vorderen op het bedrag van de gevorderde schadevergoeding vanaf het tijdstip waarop de schade zich heeft voorgedaan; dat ze in dat verband voorts stelt dat de compensatoire interesten niet verschuldigd zijn, aangezien deze uitsluitend dienen om het extra nadeel te vergoeden dat aan het slachtoffer wordt berokkend doordat de aansprakelijke derde het door zijn schuld veroorzaakte nadeel met vertraging heeft vergoed, en dat het in het onderhavige geval uitgesloten is dat de Staat een onrechtmatige daad heeft begaan; dat ze voorts nog, in hoofdzaak en met betrekking tot de gerechtelijke renten aanvoert dat de lange duur van het proces niet aan haar te wijten is, maar aan de nalatigheid van de verzoekers die ter adstructie van hun vordering een onvolledig en volstrekt onnauwkeurig dossier hebben ingediend;

Overwegende dat de schadevergoeding die de Raad van State toekent in geschillen ter zake van herstelvergoeding in beginsel niet hoger mag zijn dan de vergoeding geëist in de voorafgaande vordering; dat de Raad van State onder dat voorbehoud over een zeer ruime beoordelingsbevoegdheid beschikt; dat de Raad van State, luidens de bewoordingen zelf van artikel 11 van de wetten op de Raad van

State, gecoördineerd op 12 januari 1973, naar billijkheid en met inachtneming van alle omstandigheden van particulier en openbaar belang, uitspraak doet; dat hij aldus, naar gelang van het geval, een volledige of een gedeeltelijke schadevergoeding voor het buitengewone nadeel kan toekennen, op basis van wat hem billijk lijkt;

Overwegende dat, wat betreft het nadeel aangevoerd door Abdullah SILAY, de ongeschiktheid die in aanmerking is genomen door de geneesheer-deskundige tot op heden alleen gevolgen heeft gehad op het vlak van de school, van sport en spel; dat betrokkene door zijn handicap wellicht grotere inspanningen heeft moeten leveren tijdens zijn studie maar niet vaststaat dat hij als gevolg van zijn handicap een schooljaar verloren heeft; dat zijn handicap hem in de toekomst zal beletten om, in ieder geval in dezelfde omstandigheden, aan alle fysieke en sportieve activiteiten deel te nemen die valide personen kunnen uitoefenen, dat de blijvende anatomisch-functionele aandoening volgens de deskundige hem voor 40% arbeidsongeschikt maakt; dat de Raad van State, wat het niet-economische nadeel betreft, de bevindingen van het deskundigenverslag met betrekking tot het esthetische nadeel en het pretium doloris, overneemt; dat bovendien niet volledig buiten beschouwing kan worden gelaten dat Abdullah SILAY verhoogde kinderbijslag heeft genoten wegens zijn handicap, en in voorkomend geval de andere sociale voordelen kan genieten waarin ten behoeve van mindervaliden is voorzien; dat gelet op deze gezamenlijke gegevens, maar ook op het stuk onzekerheid dat blijft bestaan omtrent zijn toekomstige beroepsloopbaan en de weerslag die zijn handicap daarop kan hebben, het billijk lijkt het bedrag van de schadevergoeding dat hem definitief toekomt op 200.000 € vast te stellen, dat wil zeggen, na aftrek van de provisionele schadevergoeding van 61.973,38 € die hem bij het genoemde arrest nr. 60.362 van 21 juni 1996 is toegekend, op een uiteindelijk bedrag van 138.026,62 €;

Overwegende dat, wat het morele nadeel betreft dat door de indieners van het beroep wordt aangevoerd, dat naar behoren zal worden vergoed door aan elk van hen een vergoeding vastgesteld op 12.500 € toe te kennen;

Overwegende dat in die bedragen een bedrag begrepen is bedoeld om rekening te houden met de muntontwaarding en de vergoedingstermijn, die niets uitstaande hebben met het bestaan van een onrechtmatige daad gepleegd door de verwerende partij, maar daarin niet de gerechtelijke renten zijn begrepen, die verschuldigd zijn vanaf het tijdstip dat het onderhavige beroep is ingesteld, namelijk 14 juni 1994, totdat het bedrag volledig is uitbetaald, aangezien de lange duur van de

procedure geenszins te wijten is aan de verzoekers, maar voornamelijk aan de complexiteit van de zaak,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Aan Abdullah SILAY wordt akte verleend van zijn hervatting van het geding.

Artikel 2.

Aan Abdullah SILAY wordt een schadevergoeding van 138.026 € toegekend, naast de gerechtelijke renten, tegen de wettelijke interestvoet, op 200.000 €, te rekenen vanaf 14 juni 1994 tot de datum waarop de provisionele schadevergoeding van 61.973 € is betaald, en op 138.026 €, te rekenen vanaf laatstgenoemde datum totdat het volledige bedrag is uitbetaald.

Artikel 3.

Aan Sadettin SILAY wordt een schadevergoeding van 12.500 € toegekend, naast de gerechtelijke renten tegen de wettelijke interestvoet, te rekenen vanaf 14 juni 1994 totdat het bedrag volledig is uitbetaald.

Artikel 4.

Aan Kamile YARALI wordt een schadevergoeding van 12.500 € toegekend, naast de gerechtelijke renten tegen de wettelijke interestvoet, te rekenen vanaf 14 juni 1994 totdat het bedrag volledig is uitbetaald.

Artikel 5.

Voor het overige worden de vorderingen van de verzoekers verworpen.

Artikel 6.

De kosten, bepaald op 1.214,68 €, namelijk 99,16 € voor de betaling van de rechten en 1.115,52 € voor de betaling van de kosten van het deskundigenonderzoek, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op zeven juli tweeduizend vier door:

de HH. ANDERSEN,

Voorzitter van de Raad van State,

HANSE,
LEWALLE,
HARMEL,

staatsraad,
staatsraad,
griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL

R. ANDERSEN

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.